

POSTANOWIENIE

Dnia 4 września 2008 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

SSN Dariusz Zawistowski

w sprawie z powództwa Miasta I.

przeciwko A. S. i J. H.

z udziałem interwenienta ubocznego po stronie pozwanej (...) Zakładu Ubezpieczeń SA w W.

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 4 września 2008 r.,

zażalenia strony powodowej na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 6 maja 2008 r., sygn. akt I ACa (...),

oddala zażalenie oraz wnioski pozwanych o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Uzasadnienie

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił apelację strony powodowej od wyroku oddalającego powództwo, obejmujące roszczenia majątkowe i niemajątkowe dochodzone od pozwanych, którymi są autor zniestawiającego tekstu prasowego oraz redaktor pisma, w którym zniestawiający tekst się ukazał. Rozstrzygnięcie powyższe Sąd uzasadnił stwierdzeniem, że skoro pełnomocnik zawodowy strony powodowej na rozprawie apelacyjnej oświadczył, że wniesiona przez niego opłata od apelacji w wysokości 1 100 zł dotyczy rozstrzygnięcia odnośnie obu pozwanych w zakresie roszczeń niemajątkowych, to należną opłatą jest kwota 1 200

zł, nie zaś uiszczona kwota 1 100 zł. Apelacja nie została zatem należycie opłacona i dlatego podlegała odrzuceniu.

W zażaleniu strona powodowa, zarzucając naruszenie art. 4 ust. 1 i art. 8 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, dalej jako „u.k.s.c.” (Dz. U. Nr 167, poz. 1398 ze zm.) wносиła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Obowiązek złożenia przez autora materiału prasowego oraz redaktora naczelnego pisma, w którym zniesławiający tekst się ukazał oświadczenia o przeproszeniu za naruszenie dóbr osobistych, spowodowane opublikowaniem tego materiału, nie jest obowiązkiem wspólnym a w konsekwencji od każdego z pozwanych istnieje obowiązek uiszczenia przez powoda oddzielnej opłaty (art. 4 ust. 1 i art. 8 u.k.s.c.). O tym jaki rodzaj współuczestnictwa procesowego łączy kilka podmiotów występujących po tej samej stronie stosunku prawnego, decydują przepisy prawa materialnego, stanowiące podstawę dochodzonych roszczeń. Przepis art. 38 ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz. U Nr 5, poz. 24 ze zm.) precyzuje kto i za co odpowiada. Stanowi on, że odpowiedzialność cywilną za naruszenie prawa spowodowane opublikowaniem materiału prasowego ponoszą autor, redaktor i wydawca, oraz że ich odpowiedzialność, ale tylko majątkowa jest solidarna. Gdy naruszenie dobra osobistego powodujące szkodę niemajątkową, nastąpiło w wyniku działania autora, redaktora i wydawcy, w istocie każda z tych osób odpowiada za swoje własne, odrębne działanie, co wyjaśnił już Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 15 lipca 2004 r., V CK 675/03 (OSNC 2005, nr 7-8, poz. 135). Autor publikacji ponosi odpowiedzialność za napisanie i skierowanie publikacji do druku. Redaktor naczelny za dopuszczenie do opublikowania takiego, tj. naruszającego dobra osobiste materiału, a wydawca z tego względu, że ma faktyczny i twórczy wpływ na charakter czasopisma. Każda zatem z tych osób ponosi odpowiedzialność w granicach określonych w ustawie odrębnie dla każdej z nich. Z tego względu należy stwierdzić, że więź procesowa tych osób w zakresie dochodzonego roszczenia niemajątkowego nie jest współuczestnictwem materialnym, choć co do odpowiedzialności majątkowej stanowi solidarność (por. odpowiednio uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 28 kwietnia 2005 r., III CZP 13/05, OSNC 2006, nr 3, poz. 46). Oznacza to, że należną opłatą od apelacji obejmującej swym zaskarżeniem rozstrzygnięcie dotyczące roszczeń niemajątkowych dochodzonych od obu pozwanych, była kwota 1 200 zł. Taki zakres zaskarżenia, wyznaczający między innymi wysokość należnej opłaty od apelacji

określił pełnomocnik strony powodowej. Zakresu tego zaskarżenia, a zatem także wysokości należnej opłaty od apelacji nie może zmienić – jak to próbował wykazać autor zażalenia - okoliczność, że w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku wyrażony został pogląd, że postępowanie w stosunku do jednego z pozwanych dotknięte było nieważnością, a także okoliczność, że tę wadę postępowania Sąd bierze pod uwagę z urzędu w każdym stanie sprawy. Należną opłatą sądową jest opłata od wnoszonego pisma, niezależnie od tego, czy dotyczy ono rozstrzygnięcia wydanego w warunkach ważnego postępowania, czy też postępowania dotkniętego nieważnością. O tej ostatniej kwestii, sąd może z urzędu orzekać w postępowaniu, które uruchomione zostanie wskutek wniesienia pisma, od którego wniesiona została należna opłata sądowa. Wobec tego, że odpowiedź na zażalenie wniesiona została po terminie, brak było podstaw do uwzględnienia wniosku pozwanych o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji (art. 398¹⁴ k.p.c. w zw. z art. 398²¹ k.p.c. i art. 394¹ § 3 k.p.c.).